

Република Србија
Град Крагујевац
Градско веће
Број: 020-16/25-V
Датум: 15. јануар 2025. године
Крагујевац

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА

Примљено 16 JAN 2025

Орган	Одл. бр.	Циљ	Посл.	Бројност
Г		50-99		

Градско веће, на основу члана 59. став 1. тачка 25. Статута града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 8/19), члана 2. став 1. тачка 27. Одлуке о Градском већу („Службени лист града Крагујевца“, број 29/24-пречишћен текст) у вези члана 128. став 1. и 2. Пословника Скупштине града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 16/21) и члана 49. став 3. Пословника о раду Градског већа („Службени лист града Крагујевца“, број 13/24), на седници одржаној дана, 15. јануара 2025. године, доноси

ЗАКЉУЧАК
о упућивању Скупштини града Крагујевца повучених
предлога аката Градског већа ради разматрања и доношења

I Упућују се утврђени предлози аката Градског већа, Скупштини града Крагујевца, ради разматрања и доношења, који су повучени у току V редовне седнице Скупштине града Крагујевца, која је одржана 23. и 24. децембра 2024. године и то:

1. Предлози одлука о доношењу Програма из области јавног здравља, и то:
  - „Анализе здравственог стања становништва, рада и ефеката здравствене службе на територији града Крагујевца“
  - „Контроле здравствене безбедности хране са градских тржница“
  - „Интервенције у заједници повезане са значајем имунизације против хуманог папилома вируса као предиктор очувања репродуктивног здравља у адолесцентској популацији“
  - „Подизања свести грађана Крагујевца о значају препознавања и откривања фактора ризика за развој хроничних незаразних болести“ - интервенције у заједници -
  - „Контроле квалитета воде за пиће из јавних чесама“
  - „Контроле нутритивне и енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих“
  - „Едукативне интервенције у заједници са циљем подизања нивоа здравствене писмености у популацији одраслог становништва града Крагујевца“

2. Предлози аката из области социјалне заштите, људских и мањинских права и родне равноправности:

- Предлог одлуке о усвајању Трогодишњег извештаја о реализацији Локалног акционог плана за родну равноправност за период од 2022 до 2024. године
- Предлог одлуке о приступању изради Локалног акционог плана за родну равноправност града Крагујевца за период од 2025-2027. године
- Предлог одлуке о приступању изради Програма унапређења социјалне заштите града Крагујевца за период 2025-2027. године

3. Предлог закључка о усвајању Годишњег плана рада Градског штаба за ванредне ситуације за 2025. годину

II Овај закључак доставити председнику Скупштине града Крагујевца.

Образложење

Правни основ за доношење Закључка о упућивању Скупштини града Крагујевца повучених предлога аката Градског већа ради разматрања и доношења (у даљем тексту: Закључак) садржан је у члану 59. став 1. тачка 25. Статута града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 8/19), члану 2. став 1. тачка 27. Одлуке о Градском већу („Службени лист града Крагујевца“, број 29/24-пречишћен текст) и члану 49. став 3. Пословника о раду Градског већа („Службени лист града Крагујевца“, број 13/24), којима је прописано да Градско веће врши и друге послове у складу са законом, Статутом, одлукама Скупштине града и другим актима и да закључком одлучује о процедуралним питањима и иницира доношење и предлагање одлука и других аката, као и начин решавања појединих питања.

Како је чланом 128. став 1. и 2. Пословника Скупштине града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 16/21) прописано да предлагач аката може поднети предлог за повлачење појединих тачака дневног реда, писаним путем, председнику Скупштине, све до закључења расправе по тој тачки дневног реда, то је Градско веће, дана 23. децембра 2024. године, Закључком број 020-769/24-V извршило повлачење утврђених предлога аката, у току V редовне седнице Скупштине града Крагујевца, и то:

1. Предлоге одлука о доношењу Програма из области јавног здравља, и то:

- „Анализе здравственог стања становништва, рада и ефеката здравствене службе на територији града Крагујевца“
- „Контроле здравствене безбедности хране са градских тржница“
- „Интервенције у заједници повезане са значајем имунизације против хуманог папилома вируса као предиктор очувања репродуктивног здравља у адолесцентској популацији“
- „Подизања свести грађана Крагујевца о значају препознавања и откривања фактора ризика за развој хроничних незаразних болести“ - интервенције у заједници -
- „Контроле квалитета воде за пиће из јавних чесама“
- „Контроле нутритивне и енергетске вредности оброка из колективне исхране деце и одраслих“
- „Едукативне интервенције у заједници са циљем подизања нивоа здравствене писмености у популацији одраслог становништва града Крагујевца“

2. Предлоге аката из области социјалне заштите, људских и мањинских права и родне равноправности:

- Предлог одлуке о усвајању Трогодишњег извештаја о реализацији Локалног акционог плана за родну равноправност за период од 2022. до 2024. године
- Предлог одлуке о приступању изради Локалног акционог плана за родну равноправност града Крагујевца за период од 2025-2027. године
- Предлог одлуке о приступању изради Програма унапређења социјалне заштите града Крагујевца за период 2025-2027. године

3. Предлог закључка о усвајању Годишњег плана рада Градског штаба за ванредне ситуације за 2025. годину

Како се указала потреба за поновним упућивањем већ утврђених предлога аката, Скупштини града Крагујевца, то је Градско веће одлучило као у диспозитиву овог закључка.

Заменик Градоначелника

Дејан Ружић

Република Србија
Град Крагујевац
Градско веће
Број: 50-92/24-V
Датум: 13. децембар 2024. године
Крагујевац

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА

Презиме: 11 3 DEC 2024

Број	Сл. бр.	Број	Прото.	Предмет
I		50-99		

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА
- за Председника Скупштине града Крагујевца -

У складу са чланом 119. став 2. Пословника Скупштине града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 16/21) достављамо Вам, како бисте уврстили у предложени дневни ред седнице Скупштине града Крагујевца,

- Предлог одлуке о доношењу Програма „Интервенције у заједници повезане са значајем имунизације против хуманог папилома вируса као предиктор очувања репродуктивног здравља у адолесцентској популацији“

Уколико у дневни ред седнице Скупштине града уврстите Предлог одлуке о доношењу Програма „Интервенције у заједници повезане са значајем имунизације против хуманог папилома вируса као предиктор очувања репродуктивног здравља у адолесцентској популацији“, за представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца, Градско веће одредило је г-ђу Јелену Павић, члана Градског већа за здравствену и социјалну заштиту.

Заменик Градоначелника,
Дејан Ружић

Република Србија

Град Крагујевац

Градско веће

Број: 50-92/24-V

Датум: 13. децембар 2024. године

К р а г у ј е в а ц

Градско веће, на основу члана 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", број 129/07, 83/14- др. закон, 101/16-др. закон, 47/18 и 111/21 – др. закон), члана 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члана 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", број 29/24-пречишћен текст) и члана 49. став 3. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 13/24), на седници одржаној дана, 13. децембра 2024. године, доноси

З А К Л Ј У Ч А К

о утврђивању Предлога одлуке о доношењу Програма „Интервенције у заједници повезане са значајем имунизације против хуманог папилома вируса као предиктор очувања репродуктивног здравља у адолесцентској популацији“

I Утврђује се Предлог одлуке о доношењу Програма „Интервенције у заједници повезане са значајем имунизације против хуманог папилома вируса као предиктор очувања репродуктивног здравља у адолесцентској популацији“ и упућује се Скупштини града Крагујевца, на разматрање и доношење.

II За представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца одређује се Јелена Павић, члан Градског већа за здравствену и социјалну заштиту.

Образложење

Правни основ за доношење Закључка о утврђивању Предлога одлуке о доношењу Програма „Интервенције у заједници повезане са значајем имунизације против хуманог папилома вируса као предиктор очувања репродуктивног здравља у адолесцентској популацији“ (у даљем тексту: Закључак), садржан је у члану 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", број 129/07, 83/14-др. закон, 101/16-др. закон, 47/18 и 111/21 – др. закон), члану 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члану 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", број 29/24-пречишћен текст) и члану 49. став 3. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 13/24), којима је утврђено да је Градско веће предлагач аката које доноси Скупштина града Крагујевца, као и да закључком одлучује о процедуралним питањима и иницира доношење и предлагање одлука и других аката, као и начин решавања појединих питања.

Разлог за доношење овог закључка је процедуралног карактера и основ је за упућивање Предлога одлуке о доношењу Програма „Интервенције у заједници повезане са значајем имунизације против хуманог папилома вируса као предиктор очувања репродуктивног здравља у адолесцентској популацији“, Скупштини града Крагујевца, на разматрање и доношење.

Заменик Градоначелника,

Дејан Ружић, с.р.

Република Србија
Град Крагујевац
Градска управа за друштвене
делатности
Број: XXV-1088/24
Датум: 12. децембар 2024. године
К р а г у ј е в а ц

Г Р А Д С К О М   В Е Ћ У
-председнику-

Градска управа за друштвене делатности припремила је, у складу са чланом 52. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 7. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, бр. 129/07, 83/14-др. закон, 101/16-др. закон, 47/18 и 111/21-др. закон), чланом 68. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 8/19) и чланом 11. став 1. алинеја четврта Одлуке о организацији Градских управа града Крагујевца „Службени лист града Крагујевца“, број 37/21-пречишћен текст и 14/23) и упућује Градском већу на разматрање и одлучивање:

- Нацрт одлуке о доношењу Програма „Интервенције у заједници повезане са значајем имунизације против хуманог папилома вируса као предиктор очувања репродуктивног здравља у адолесцентској популацији“

Нацрт одлуке о доношењу Програма „Интервенције у заједници повезане са значајем имунизације против хуманог папилома вируса као предиктор очувања репродуктивног здравља у адолесцентској популацији“ припремљен је у складу са одредбама:

- члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу („Службени гласник Републике Србије“, број 15/16), у вези са чланом 16. став 3. и став 5. Правилника о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља („Службени гласник Републике Србије“, број 94/19),
- члана 180. став 2. Пословника Скупштине града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 16/21) и
- одредбама Правилника о припреми, достављању и контроли нацрта/предлога аката који се упућују Градском већу („Службени лист града Крагујевца“, број 14/24 и 15/24).

Предлажемо да у Дневни ред седнице уврстите Нацрт одлуке о доношењу Програма „Интервенције у заједници повезане са значајем имунизације против хуманог папилома вируса као предиктор очувања репродуктивног здравља у адолесцентској популацији“ и уколико то учините, за представника предлагача на седници Градског већа одређује се Јелена Павић, члан Градског већа за здравствену и социјалну заштиту.

ВД НАЧЕЛНИКА,

Тамара Јовановић,с.р.

Скупштина града Крагујевца, на основу члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу („Службени гласник Републике Србије“, број 15/16), у вези са чланом 16. став 3. и став 5. Правилника о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља („Службени гласник Републике Србије“, број 94/19) и члана 180. став 2. Пословника Скупштине града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 16/21), на седници одржаној дана _____ 2025. године, доноси

ОДЛУКУ
О ДОНОШЕЊУ ПРОГРАМА
„ИНТЕРВЕНЦИЈЕ У ЗАЈЕДНИЦИ ПОВЕЗАНЕ СА ЗНАЧАЈЕМ ИМУНИЗАЦИЈЕ ПРОТИВ
ХУМАНОГ ПАПИЛОМА ВИРУСА КАО ПРЕДИКТОР ОЧУВАЊА РЕПРОДУКТИВНОГ
ЗДРАВЉА У АДОЛЕСЦЕНТСКОЈ ПОПУЛАЦИЈИ“

I Доноси се Програм „Интервенције у заједници повезане са значајем имунизације против хуманог папилома вируса као предиктор очувања репродуктивног здравља у адолесцентској популацији“ (у даљем тексту: Програм), који је предложио Институт за јавно здравље Крагујевац, као носилац активности у области деловања јавног здравља за територију града Крагујевца.

Програм ће се реализовати током 2025. године, представља програм из области јавног здравља и саставни је део ове одлуке.

II Спровођење Програма прати Савет за здравље града Крагујевца, даје мишљење на Извештај о остваривању Програма и предлаже мере за његово унапређење.

III Ову одлуку објавити у „Службеном листу града Крагујевца“.

О б р а з л о ж е њ е

Правни основ за доношење Одлуке о доношењу Програма „Интервенције у заједници повезане са значајем имунизације против хуманог папилома вируса као предиктор очувања репродуктивног здравља у адолесцентској популацији“ садржан је у одредбама члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу („Службени гласник Републике Србије“, број 15/16) и члана 180. став 2. Пословника Скупштине града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 16/21), којима је прописано да јединица локалне самоуправе доноси и финансира посебне програме из области јавног здравља за своју територију, да јединице локалне самоуправе финансирају програме из области јавног здравља за своју територију које спроводе институти и заводи за јавно здравље самостално или у сарадњи са другим учесницима, као и да Скупштина града у вршењу своје надлежности доноси одлуке. Чланом 16. став 3. и став 5. Правилника о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља („Службени гласник Републике Србије“, број 94/19) прописано је да су програми из области јавног здравља који се финансирају из буџета јединице локалне самоуправе усмерени ка реализацији приоритета дефинисаних планом јавног здравља, као и на друге активности према процени и могућностима носилаца и учесника у области јавног здравља и да се реализација наведених програма спроводи директним уговарањем између јединица локалне самоуправе и института, односно завода за јавно здравље у складу са надлежностима прописаним законом.

Разлог за доношење ове одлуке садржан је у потреби доношења посебног програма из области јавног здравља, којим се уређује питање имунизације против хуманог папилома вируса као предиктора очувања репродуктивног здравља у адолесцентској популацији. Инфекција хуманим папилома вируса (ХПВ) је једна од најчешћих полно преносивих инфекција. Циљ програма подразумева подизање знања и нивоа здравствене писмености родитеља деце школског узраста (превасходно 7. и 8. разреда основних школа) и популације младих старости 9-19 година као и студентске популације о значају имунизације против ХПВ-а. На територији наше земље вакцина против ХПВ је препоручена, коју о трошку Републичког фонда за здравствено осигурање могу да приме девојчице и дечаци узраста од 9 до 19 година, а пре првог сексуалног односа. Ефекти који се очекују: Подизање нивоа знања који ће утицати на повећан обухват имунизације, као и креирање здравствено-васпитних активности у циљу промоције и очувања репродуктивног здравља.

Институт за јавно здравље Крагујевац израдио је Предлог Програма, у складу са приоритетима дефинисаним Планом јавног здравља града Крагујевца за период 2019-2026. године

са Акционим планом за спровођење Плана јавног здравља за период 2019-2026. године („Службени лист града Крагујевца“, број 13/19).

Општи циљ Програма је очување и унапређење репродуктивног здравља код адолесцентске популације на територији града Крагујевца.

Специфични циљеви Програма:

1. Подизање нивоа знања и здравствене писмености родитеља деце школског узраста о значају вакцинације против ХПВ-а.
2. Подизање нивоа знања и здравствене писмености популације младих о значају вакцинације против ХПВ-а.
3. Подизање нивоа знања и здравствене писмености просветних радника о значају вакцинације против ХПВ-а.
4. Подизање нивоа знања и здравствене писмености здравствених радника о значају вакцинације против ХПВ-а.
5. Подизање нивоа знања и здравствене писмености студентске популације о значају вакцинације против ХПВ-а.

Средства за реализацију Програма „Интервенције у заједници повезане са значајем имунизације против хуманог папилома вируса као предиктор очувања репродуктивног здравља у адолесцентској популацији“ у износу од 935.000,00 динара планирана су у буџету града Крагујевца.

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА

Број: _____

У Крагујевцу, _____ 2025.године

ПРЕДСЕДНИК,

Ивица Момчиловић

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

Датум Date 03.12.2024.

Наш знак/Our ref 01-7705

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ

ПРОГРАМ

**ИНТЕРВЕНЦИЈЕ У ЗАЈЕДНИЦИ У ПОВЕЗАНЕ СА ЗНАЧАЈЕМ
ИМУНИЗАЦИЈЕ ПРОТИВ ХУМАНОГ ПАПИЛОМА ВИРУСА КАО
ПРЕДИКТОР ОЧУВАЊА РЕПРОДУКТИВНОГ ЗДРАВЉА У
АДОЛЕСЦЕНТСКОЈ ПОПУЛАЦИЈИ**

У Крагујевцу,

22.10.2024. год.

ВД Директора ИЗЈЗ Крагујевац
Спец. др мед. Небојша Ранковић

Nebojsa Rankovic

Никола Пасић 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

УВОД

У земљама у развоју полно преносиве инфекције (ППИ) и њихове компликације се налазе међу првих пет најчешћих разлога за посету лекару, док у развијеним земљама света ове инфекције се налазе међу првих десет узрока обољевања код мушкараца и представљају други узрок обољевања у популацији жена. ППИ јесу један од најзначајнијих јавноздравствених проблема и у популацији адолесцената. Млади старости 15-24 година чине 25% сексуално активне популације, а преко 60% свих нових-стечено оболелих од ППИ у свету региструје се баш у овој узрастној групи.

Ризично понашање подразумева рано ступање у сексуалне односе, већи број сексуалних партнера, некоришћење поузданих метода контрацепције. Као последица незнања, непотпуне или нетачне информисаности или олаког схватања очувања репродуктивног здравља јављају се нежељена трудноћа која се најчешће завршава абортусом или ППИ које могу имати дуготрајне последице како на физичко, тако и на ментално здравље.

Преваленца ризичног сексуалног понашања варира од 5,1% до 50%. Индивиде које показују једну врсту ризичног понашања обично практикују и друга ризична понашања. Забрњавајући су и подаци о релативно ниској стопи контрацепције код младих. Чак и када на почетку сексуалне активности користе контрацептивна средства, највећи број адолесцената наставља са традиционалним и недовољно ефикасним методом прекинутог сношаја што их разликује од младих из западноевропских земаља који се најчешће одлучују за контрацептивну пилулу. Стид да набаве контрацепцију, страх од одласка код лекара и бојазан да ће околина сазнати да су сексуално активни су, поред недовољног знања и предрасуда о контрацепцији, главни разлози ризичног понашања. Као честа последица ризичног понашања, јесу ППИ а неке од најчешћих су изазване Хуманим папилома вирусом.

Инфекција хуманим папилома вирусима (ХПВ) је једна од најчешћих полно преносивих инфекција. Већина (80%) сексуално активних особа бива инфицирана у неком тренутку током живота.

ХПВ се преносе директним контактом са кожом и слузокожом особе која је заражена вирусом сексуалним путем (контакт преко коже, вагинални, орални, анални секс), а веома ретко са мајке на дете током порођаја. Инфекција се може добити у контакту са особом која нема знаке и симптоме инфекције. Генотипови ХПВ-а су класификовани у нискоризичне и високоризичне подтипове. Високоризични генотипови су (ХПВ-18, 31, 33, 35, 39, 45, 51, 52, 56, 58, 59 и 68), подтипови средњег ризика су (ХПВ-53, 65), а подтипови ниског ризика су (ХПВ-6, 11, 42, 43, 44). Од прилике око 40 типова изазива промене у аногениталној регији. Највише инфицираних је у узрасту 20 - 25 година. Код већине инфицираних особа (9 од 10) организам се ослободи вируса унутар 1-2 године сопственим имунолошким механизмима без третмана и последица.

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

У случају перзистенције вирусне инфекције изазване нискоризичним (неонкогеним) типовима 6 и 11 долази до појаве бенигних тумора (гениталне брадавице - кондиломи и папиломи ларинкса) и абнормалности ћелија грлића материце ниског степена. Типови 6 и 11 проузрокују 90% свих гениталних брадавица.

У случају перзистенције вирусне инфекције изазване високоризичним (онкогеним) типовима 16 и 18 долази до појаве карцинома грлића материце и аногениталне регије (вагине, вулве, ануса, пениса), карцином корена језика, крајника, задњег зида ждрела.

Иако је карцином грлића материце у великој мери могуће спречити, редовним прегледима, раним откривањем и лечењем преканцерозних абнормалности, увођењем имунизације он и даље остаје један од главних узрока морталитета и морбидитета код жена на глобалном нивоу. Глобално, 485 000 нових случајева рака грлића материце и 236 000 смрти услед рака грлића материце годишње, сврстава га међу првих 10 врста рака. Стандардизована стопа инциденције за рак грлића материце је значајно нижа у економски развијеним државама у поређењу са сиромашнима.

Већина случајева карцинома грлића материце (70%) појављује се у земљама у развоју, а више од једне петине свих нових случајева се дијагностикује у Индији. У подсахарској Африци, региструје се 34,8 нових случајева на 100 000 жена годишње, а 22,5 на 100 000 жена умре од ове болести. Ови подаци могу да се упореде са 6,6 и 2,5 на 100 000 жена у Северној Америци. Уочене разлике у учесталости и смртности од рака се углавном могу објаснити неједнакостима у скринингу на карцином грлића материце. Развијене земље са свеобухватним програмима скрининга рака бележе континуирани пад учесталости и смртности од рака грлића материце, док многе земље у развоју имају пораст у броју нових случајева. У Србији је карцином грлића материце заузима значајно место у укупној структури обољевања и умирања. Са 1 300 ново дијагностикованих пацијената и 500 смртоносних исхода годишње, ова малигна болест је друга водећа болест по обољевању и шеста по смртности у популацији жена. Обољевање од рака грлића материце на основу старости имала је растући тренд појаве након 30. и највише учесталости међу старосним групама 45-49 и 70-74 година живота. Тренутни подаци указују на неповољне промене у старосној структури у којој се више вредности морбидитета крећу према млађим старосним групама.

Популациони организовани скрининг на територији читаве земље као и имунизација против ХПВ-а, са значајним обухватом циљне популације од пресудног је утицаја на смањење морбидитета и морталитета од карцинома грлића материце.

Вакцина против ХПВ је у употреби од 2006. године. Исте године је регистрована у Србији. Ова вакцина је уведена у више од 110 земаља света. Вакцинација дечака је уведена у 40 земаља. ХПВ вакцина штити од инфекција проузрокованих типовима хуманих папилома вируса које су садржане у вакцини.

Према препорукама СЗО, имунизација против обољења изазваних ХПВ препоручује се када је превенција рака грлића материце јавноздравствени приоритет и када постоји економска

Никола Пашинић 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

одрживост имунизације у дужем периоду. Европски центар за превенцију и контролу болест (ЕЦДЦ) је октобра 2012. године препоручио спровођење имунизације против обољења изазваних ХПВ код девојчица узраста 12-14 година. Гардасил 9 вакцина превенира инфекцију ХПВ типовима 6, 11, 16, 18, 31, 33, 45, 52 и 58. Гардасил 9 је одобрена од стране ФДА 2014. године, а од стране ЕМА-е 2015. год., а стављена је на листу Б РФЗО 2022. године. Вакцина је произведена рекомбинантном ДНК технологијом. Не може изазвати инфекцију и није онкогена. Вакцина не садржи конзервансе и антибиотике. ХПВ вакцине су високо имуногене и као такве подстичу стварање високог титра неутралишућих антитела, за разлику од природне инфекције након које је стварање титра антитела слабо. Више од 99% прималаца развија одговарајући ниво антитела на типове ХПВ укључене у вакцину месец дана после комплетне серије. Вакцине немају терапијски ефекат на постојећу инфекцију или болест. Претходна инфекција једним типом не умањује ефикасност вакцине у заштити од инфекције другим типовима који се налазе у вакцини. Гардасил 9 штити против типова ХПВ који узрокују приближно 90% карцинома цервикса и 90% гениталних кондилома. Трајање заштите након вакцинације ХПВ вакцином није познато (досадашње студије су показале да се заштита одржава најмање десет година). Вакцина Гардасил 9 намењена је за имунизацију девојчица и дечака узраста од 9 до 19 година, најбоље пре ступања у сексуалне односе, а првенствено код деце седмих разреда основних школа, током спровођења систематских прегледа. Деца узраста од 9 до навршених 14 година живота даје се у 2 дозе са размаком од 6 месеци, а особама од навршених 15 година даје се у 3 дозе по шеми 0, 2, 6 месеци. Заштита ХПВ вакцином је дуготрајна, најмање 10 година, при чему не губи на ефикасности. У случају да између две дозе ХПВ вакцине протекне период који је дужи од предвиђеног, није потребно поновно започињање имунизације. Чак и ако су прошли месеци или године од последње дозе, вакцинацију треба комплетирали недостајућим дозама. Највећа ефикасност ХПВ вакцине доказана је у периоду пре отпочињања сексуалних односа јер постоји вероватноћа да ће до преноса ХПВ доћи већ код првог сексуалног односа или приликом контакта за инфицираним делом коже или слузокоже. Такође, вакцинацијом се ствара бољи имунитет у детињству, који ће се супротставити инфекцији насталој касије током живота. Иако је имуни одговор слабији, ХПВ вакцина се може дати и имунодефицијентним особама. Пожељно је да се комплетна серија вакцинације спроведе оном ХПВ вакцином којом је и започета. Вакцина се може дати истовремено са било којом другом живом или мртвом вакцином, а размази између давања различитих вакцина нису потребни. Идеално време за спровођење вакцинације је пре потенцијалног излагања ХПВ, али се вакцинација може спроводити и у случају претходног излагања сексуалним контактом. Није неопходно рутинско тестирање на ХПВ инфекцију пре започињања вакцинације. Вакцине не пружају терапијску потпору код особа са већ присутном ХПВ инфекцијом, полним брадавицама или лезијама грлића материце.

На територији наше земље вакцина против ХПВ је препоручена коју о трошку Републичког фонда за здравствено осигурање могу да приме девојчице и дечаки узраста од 9

Никола Пашин 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840.340667-22

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

до 19 година, а пре првог сексуалног односа. Најидеалнији период за примање вакцине је између 12. и 14. године.

Циљ програма подразумева подизање знања и нивоа здравствене писмености родитеља деце школског узраста (превасходно 7. и 8.разред основних школа) и популације младих, старости 9-19 година као и студентске популације о значају имунизације против ХПВ-а. Такође, као неопходност намеће се и скретање пажње просветним радницима као и општој популацији о значају вакцинације против овог вируса

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Општи циљ: Очување и унапређење репродуктивног здравља код адолесцентске популације на територији Града Крагујевца

Специфични циљеви:

1. Подизање нивоа знања и здравствене писмености родитеља деце школског узраста о значају вакцинације против ХПВ-а
2. Подизање нивоа знања и здравствене писмености популације младих о значају вакцинације против ХПВ-а
3. Подизање нивоа знања и здравствене писмености просветних радника о значају вакцинације против ХПВ-а
4. Подизање нивоа знања и здравствене писмености деце школског узраста о значају вакцинације против ХПВ-а.
5. Подизање нивоа знања и здравствене писмености студентске популације о значају вакцинације против ХПВ-а.

АКТИВНОСТИ ПРОГРАМА

У циљу спровођења активности дефинишу се приоритетни програмски задаци за 2025. годину:

1. Осмишљавање и постављање прилога на сајт Института
2. Медијске активности
3. Израда здравствено-васпитних стратегија и здравствено-васпитног материјала
4. Индивидуални здравствено-васпитни рад са популацијом младих
5. Едуковање родитеља деце школског узраста
6. Едукације намењене студентској популацији
7. Едукација деце школског узраста

Никола Пашин 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

МЕТОДОЛОГИЈА СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА

Полазна основа за припрему овог програма јесте програм јавног здравља „Имунизација против Хуманог папилома вируса као предиктор очувања репродуктивног здравља у адолесцентској популацији“, који се реализовао током 2024. год. Резултати су указали да 24,8% родитеља деце школског узраста није имао сазнање да ХПВ поред карцинома грлића материце може да доведе до настанка и неких других карцинома. Једна четвртина испитаника (24,9%) никакве информације није имала о начинима превенције болести названих ХПВ-ом, док скоро 30% испитаника није имало сазнање да је ХПВ вакцина ефикасна у превенцији карцинома грлића материце. На жалост, 33,1% испитиваних родитеља и на препоруку изабраног педијатра, не би своје дете вакцинисало вакцином против ХПВ-а

Због предходно наведених резултата намеће се као неопходност спровођења здравствено-васпитних интервенција у заједници које ће имати за циљ подизање нивоа здравствене писмености о ХПВ имунизацији што би могло да резултира повећаним обухватом имунизације.

Током реализације програма користиће се различите здравствено-васпитне стратегије-комуникацијске, стратегије стицања вештине као и организационе стратегије

Индикатори који ће се пратити:

1. Организовање Кампање -1
2. Израда здравствено васпитних стратегија и материјала
3. Организовање предавања, едукација, радионица- 10
4. Спровођење медијских активности и израда материјала за сајт -5
5. Број едукованих родитеља -500
6. Број едукованих студената -300
7. Број едукованих просветних радника -100
8. Број едукованих у популацији младих -700
9. Индивидуални здравствено васпитни рад са популацијом младих – 150

ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ

- Подизање нивоа знања који ће утицати на повећан обухват имунизације
- Креирање здравствено-васпитних активности у циљу промоције и очувања репродуктивног здравља

Никола Пашин 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izizkg.rs
www.izizkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izizkg.rs
www.izizkg.rs giro account: 840-340667-22

РИЗИЦИ ПО ПРОЈЕКАТ

Потенцијални ризици:

- Немогућност спровођења здравствено-васпитних активности због епидемиолошке ситуације
- Слаб одазив циљне популације.
- Неадекватна сарадња са локалном заједницом.
- Неадекватна сарадња са Скупштином града Крагујевца.
- Недостатак финансијских средстава.

Начин превазилажења потенцијалних ризика:

- Тражење нових финансијских извора.
- Склапање споразума са локалном заједницом.
- Одлагање спровођења активности због новонастале епидемиолошке ситуације

ПРАВНИ ОКВИР

- Закон о здравственој заштити („Сл. гласник РС”, бр. 25/2019)
- Закон о здравственом осигурању („Сл. гласник РС”, бр. 25/2019)
- Закон о правима пацијената („Сл. гласник РС”, бр. 45/2013 и 25/2019 - др. закон)
- Закон о забрани дискриминације („Сл. гласник РС”, бр. 22/2009)
- Закон о равноправности полова („Сл. гласник РС”, бр. 104/2009)
- Закон о заштити лица са менталним сметњама („Сл. гласник РС”, бр. 45/2013)
- Закон о јавном здрављу („Сл. гласник РС”, бр. 15/2016)
- Закон о поступку прекида трудноће у здравственој установи („Сл. гласник РС”, бр. 16/95 и 101/2005 - др. закон)
- Уредба о националном програму очувања и унапређења сексуалног и репродуктивног здравља грађана републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 120/2017)
- Стратегија подстицања рађања („Сл. гласник РС”, бр. 25/2018)
- Стратегија за превенцију и контролу ХИВ инфекције и АИДС-а у Републици Србији, 2018–2025. године („Сл. гласник РС”, број 61 од 8. августа 2018.)
- Стратегија за превенцију и контролу хроничних незаразних болести („Сл. гласник РС”, број 22 од 30. марта 2009.)
- Национална стратегија за младе за период од 2015. до 2025. године
- Стратегија подстицања рађања („Сл. гласник РС”, бр. 25/2018)
- Стратегија јавног здравља у Републици Србији 2018. – 2026. године

Никола Пашин 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

Међународна регулатива

- Стратегија укључивања родне анализе и акције (2009),
- Конвенција о правима лица са инвалидитетом (2008),
- Конвенција о правима детета (1990),
- Конвенција о људским правима и биомедицини (1997)
- Конвенција Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (2011).
- Политика „Здравље 2020“, усвојена 2012. године на 62. састанку Регионалног комитета СЗО
- Агенда одрживог развоја 2030 коју је усвојила Генерална скупштина УН 2015 и Циљеви одрживог развоја
- Глобална стратегија за здравље жена, деце и адолесцената (2016–2030)

ОДРЖИВОСТ ПРОЈЕКТА

- Континуирана сарадња са партнерским организацијама.
- Опредељење додатних финансијских средстава за превентивне активности на нивоу локалне заједнице.
- Превентивне програме спроводити у континуитету.

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

Опис активности	Износ за 2025. годину (у РСД)
Рад на терену (едукативна предавања и радионице)	500 000,00
Анализа спроведеног едукативног програма у заједници	250 000,00
Израђена брошура у штампаном и електронском облику са препорукама за подизање нивоа здравствене писмености	105 000,00
Стални трошкови	80.000,00
Укупно динара за Програм	935.000,00

Финансијска средства која се потражују од Скупштине Града Крагујевца за реализацију програмског задатка „ ИМУНИЗАЦИЈА ПРОТИВ ХУМАНОГ ПАПИЛОМА ВИРУСА КАО ПРЕДИКТОР ОЧУВАЊА РЕПРОДУКТИВНОГ ЗДРАВЉА У АДОЛЕСЦЕНТСКОЈ ПОПУЛАЦИЈИ“ у 2025. години, износе 935.000,00 динара.

Никола Пашинћ 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izizkg.rs
www.izizkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pashin Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izizkg.rs
www.izizkg.rs firm account: 840-340667-22

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

ПОДАЦИ О УЧЕСНИЦИМА ПРОГРАМСКОГ ЗАДАТКА

1. специјалиста социјалне медицине – 3
2. специјалиста медицинске статистике – 1
3. специјалиста епидемиологије - 2
4. медицинска сестра, техничар - 3

РУКОВОДИЛАЦ ПРОГРАМА

Руководилац програма је проф. др Ивана Симић Вукомановић, начелница Центра за промоцију здравља

НОСИЛАЦ ПРОГРАМА

Институт за јавно здравље Крагујевац, Николе Пашића 1, 34000 Крагујевац; ВД спец. др мед. Небојша Ранковић

Никола Пашић 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izjzkg.rs
www.izjzkg.rs giro account: 840-340667-22

Република Србија
Град Крагујевац
Градска управа за финансије и јавне набавке
Број: 209/24-XXVI-01
Датум: 12.12.2024. године
Крагујевац

Градска управа за друштвене делатности
Секретаријат за друштвене делатности
Одељење за јавно здравље

Предмет: Обавештење

Дописом број XXV-1076/24 од 12. децембра 2024. године, тражено је обавештење о усклађености Нацрта Програма на:

- Контролу здравствене безбедности хране са градских тржница,
- Контролу квалитета воде за пиће из јавних чесама,
- Контролу нутритивне и енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих,
- Анализу здравственог стања становништва, рада и ефеката здравствене службе на територији града Крагујевца,
- Едукативне интервенције у заједници са циљем подизања нивоа здравствене писмености у популацији одрасло становништва града Крагујевца,
- Интервенције у заједници повезане са значајем имунизације против хуманог папилома вируса као предиктор очувања репродуктивног здравља у адолесцентској популацији,
- Подизање свести грађана Крагујевца о значају препознавања и откривања фактора ризика за развој хроничних незаразних болести.

Градска управа за финансије и јавне набавке обавештава вас да су, Одлуком о буџету града Крагујевца за 2025. годину („Службени лист града Крагујевца“, број 37/24), у оквиру раздела 6 – Градска управа за друштвене делатности, програм 12 – Здравствена заштита, програмска активност 0003 – Спровођење активности из области друштвене бриге за јавно здравље, функција 740 – Услуге јавног здравства, број апропријације 87, економска класификација 424 – Специјализоване услуге планирана средства у износу од 13.000.000 динара.

На основу наведеног, обавештавамо вас да је Нацрт Програма распореда средстава усклађен са Одлуком о буџету града Крагујевца за 2025. годину („Службени лист града Крагујевца“, број 37/24).

Вд Начелника
Милијана Ратковић
